

den allerede bleven underkastet en altfor grundig Underfølgelse. Man mener, at Sagen meget godt kunde gaae let igjennem; den er kun en Dagatel; man kan meget let gaae ind paa den, og den har ikke det Allermindste med Forsatningsfagen at bestille, men det er allerede paaapeget af Andre, at den har det, og jeg er vis paa, at alle her Tilstedeværende have Indtrykket af, at den i høi Grad vedkommer Forsatningsfagen. Lad os ikke experimentere i juridiske Lovfortolkninger, men holde os til det Indtryk, den sunde Menneſteforstand giver; saa troer jeg, man vil komme til det Resultat, hvortil jeg er kommen, og hvortil jeg vil raade de Herrer at komme, ikke at række en Haand til videre Fremme af dette Lovudkast.

Fischer: Hvad Spørgsmaalet om den lovlige Grundvold for det foreliggende Lovudkast angaaer, for at benytte mig af et Udtryk, der allerede er brugt af Andre, kan jeg strax erklære, at jeg i det Væsentlige er enig med den ærede Ordfører for Forslagsstillerne. Han har med fuldkommen Ret gjort gjældende, at Sagen afhænger af den Lovgivningsvirksomhed, der staaer i Forbindelse med Rigsdagen; det er ved den Forandring maa skee i, hvad der er Fælles og Særligt. Den sidste ærede Taler polemiserede stærkt derimod, men, dersom jeg skal slutte fra hans Ord til hans sande Mening, befandt han sig i en Misforstaaelse, thi han talte, som om der var Spørgsmaal om at lade Rigsdagen handle i denne Sag; men det er der ikke Spørgsmaal om. Der er Spørgsmaal om, ved Lov at afgjøre Spørgsmaalet, saa at det altsaa er Rigsdagen i Forbindelse med Regjeringen (S t e m m e r: Kongen!), der skulle afgjøre Sagen. Det er tillige en Misforstaaelse, hvori det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgkreds (A. Sørensen) gjorde sig skyldig, idet han stadigt talte, som om det var Rigsdagen, der kunde gjøre Overgreb; nei, det er der ikke Spørgsmaal om, det er den lovgivende Magt for Kongeriget, for hvilken man paaſtaaer den Ret at kunne vedtage Forandringer i, hvad der er Kongerigets særlige Anliggender, og dette er stemmende med § 2 i Grundlovsindskrænkingsloven. Det er fuldkommen rigtigt, hvad den sidste ærede Taler

bemærkede, at denne § 2 maa betragtes som staaende i nøie Forbindelse med Forsatningen af 18de November 1863 § 19. Disse to slutte sig til hinanden, og naar man vil læse dem ret, vil man ogsaa see, at den Myndighed, der paaſtaaes her for Rigsdagens Lovgivningsmyndighed, stemmer fuldkommen med § 19 i Grundloven af 18de November 1863. Dersom nemlig Rigsraadet maatte føle sig brøstholdent ved en Lov, der paa denne Maade var vedtagen, ved Rigsdagens Lovgivningsvirksomhed, da maatte der reises en Strid angaaende Spørgsmaalet, og § 19 foreskriver da, hvorledes denne Strid skal komme til Afgjørelse. Derved har Sagen sit Forblivende. Det er Hans Majestæt Kongen, der i Geheimstatsraadet afgjør Spørgsmaalet. Ganske anderledes kan man komme til at dømme, dersom man vil betrede den Vej, der berørtes af det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgkreds. En Taler kan, naar han begynder at lægge sine Tanker tilrette for Tilhørerne, uvilkaarligt indgyde dem den Følelse, at der vil komme Noget, som er værd at lægge Mærke til, Noget, der bør gaae dem til Hjerte; men det er ogsaa muligt, at en Taler, ved at begynde sit Foredrag, kan indgyde sine Tilhørere netop den modsatte Følelse. Dersom en Taler vil opnaae dette sidste Siemål, troer jeg ikke, at han skulde kunne følge en mere hensigtsmæssig Vej end den, der fulgte af det ærede sidstnævnte Medlem. Han begyndte med en gjentagen og ret indtrængende Advarsel mod at slutte fra Grundlovens Ord til deres sande Mening, og han kom efterhaanden videre og opstillede en bestemt Strid mellem Grundlovens Ord og deres sande Mening. En mere advarende Begyndelse vil man ikke kunne gjøre; thi hvorfor strive vi Love, og hvorfor strive vi Grundlove? Ja, af hvilken anden Grund end den, at man ved de faste og uforanderlige Bogstaver ønsker at lade det blive staaende til kommende Tiders Efterretning, hvad der har været den sande Mening, dengang man vedtog Grundloven. Skal man derfor begynde med en Advarsel mod at gaae fra Ordene til Meningen, befinder man sig heelt ude paa Uvilkaarlighedens Enemærker. Naar jeg nu fulgte det ærede Medlem i hans Foredrag, hvad var